

НЕДОСТАТНЯ АКАДЕМІЧНА УСПІШНІСТЬ ЯК РЕЗУЛЬТАТ МАСКУВАННЯ ОБДАРОВАНOSTІ СЕРЕД СТУДЕНТІВ МЕНШИННИХ ГРУП В АВСТРАЛІЇ

Стаття розглядає причину недостатньої академічної успішності обдарованих студентів з меншинних груп, яка полягає у проблемі вибору між академічними досягненнями та прийняттям у своєму середовищі. Вважається, що це пов'язано з поняттям свого розвитку, оскільки такі студенти вже бачать себе як невдах, тому вони не намагаються досягти високого рівня академічної успішності взагалі. Існує припущення, що обдарований студент повинен отримувати високі результати у всіх наукових сферах. Однак, не існує ніяких припущень, що здатність і досягнення повинні бути ідеально співвіднесеними. Негативне сприйняття обдарованих студентів із меншинних груп є наслідком дефіцитного уявлення про культуру цих групи, у тому числі нижчих соціально-економічних груп, та також демонструє зв'язок між дефіцитом точки зору та очікуванням викладача.

Ключові слова: обдарований, талановитий, ідентифікація, недостатня академічна успішність, меншинна група, маскування.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними питаннями. Різниця між нижчими соціально-економічними, освітніми, релігійними чи соціальними класами студентів і їхніх батьків стає все більшою проблемою через брак викладачів, які б походили з цих класів. Той факт, що найчастіше викладачі є представниками домінантної культури, дуже впливає на думку вчителя про його студентів та їхніх батьків. Це все перешкоджає ідентифікації обдарованих серед меншинних груп та збільшує соціальну дистанцію.

Виділення невирішених аспектів проблеми. Зважаючи на прагнення України до визнання своєї власної ідентичності як самобутньої нації з давньою історією та культурою, яка розвивалась під впливом множинних культурних шарів, що були закладені багатьма націями, релігіями й історичними процесами, ми не можемо нехтувати талановитою та обдарованою молоддю із меншинних груп. Ми розуміємо, що представники як домінантної культури, так і меншинних груп мають в рівню мірою послужити зростанню потенціалу та розвитку України в усіх сферах і галузях економіки та культури. Тому дуже важливо визнати, що обдаровані студенти є у кожній меншинній групі. Це можуть бути національні або релігійні меншини, інваліди, діти із неповних або проблемних сімей, діти в дитбудинках або інтернатах тощо. Крім того, життєво важливо визначити, що вони мають свої особливі потреби в навчанні та розвитку, і розробити політику та стратегії щодо задоволення цих потреб та заходів для сприяння розвитку обдарованих серед меншинних груп.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження багатьох зарубіжних і вітчизняних учених свідчать, що проблема обдарованості є центральною з погляду розвитку особистості, оскільки розвиток творчих здібностей окремої людини є запорукою оновлення, перетворення та гармонійного розвитку всього суспільства загалом. Питаннями дитячої обдарованості займались ще на початку двадцятого століття, але інтерес до досліджуваного явища значно зріс у другій половині двадцятого століття, особливо в 80-х – 90-х роках. Зрозуміти сутність обдарованості та її природи намагались Дж.Гілфорд, П.Торренс, Г.Айзенк, Х.Гарднер, Дж.Рензуллі, С. Тейлор, К. Хеллер, М. Группета та інші .

В Україні деякі аспекти проблеми підтримки обдарованих розглянуті в роботах таких дослідників виявлення здібностей, як В.М. Алфімов, О.А. Бочарова, Л.В. Кокоріна та ін., виявлення талановитих дітей, а саме М.М. Кабанець, Л.С. Левченко, О.Л. Музики, В.О. Моляко, О.І. Кульчицької та ін.

Цілі статті. Беручи до уваги той факт, інтереси людини в області культури, економічного стану та релігійних точок зору формуються під впливом наших дитячих і дорослих переживань, ми не можемо нехтувати проблемою соціальної взаємодії обдарованих студентів із меншинних груп, тому що вона безпосередньо впливає на гальмування їх унікальних талантів та здібностей, результатом розвитку яких у дорослому житті може бути значний внесок у розвиток економіки та культури України. Ціллю статті є дослідження стану проблеми з академічної успішності студентів із меншинних груп.

Основна частина. Обдарована людина може мати досвід або погляди, що знаходяться поза межами домінуючої соціальної норми. Це стосується, насамперед, меншинних груп. Їх представниками можуть бути особистості із культурних або релігійних груп, інваліди тощо. Проте у науковій літературі не підтримується припущення, що серед них є обдаровані. А досвід, який є відмінним від домінуючої культури вважається неприйнятним. Поряд з цим у наукових розвідках є мало свідчень про культуру обдарованості цих груп.

Талановиті студенти із меншинних груп проявляють незвичну чутливість до очікувань інших, і ця чутливість може викликати великі страждання. Самотність, що відчувається обдарованими особами, є прямим наслідком відхилення від домінуючої культурної групи. Такі обдаровані студенти будуть демонструвати поведінку підстроювання, щоб замаскувати свій посилений інтелект та уникнути конфліктів з представниками домінуючої культури за рахунок відмови від своєї обдарованості. Така відмова, зрештою, сильно перешкоджає їх успіхам і досягненням.

С.Толан стверджує, що найбільш обдаровані студенти зрештою зрікаються себе на користь їх комфортного сприйняття. Х.Гарднер обґрунтовує цю точку зору, підтверджуючи тенденцію обдарованих учнів приховувати себе. Він вказує на те, що обдаровані страждають від неприйняття їх дорослими та однолітками тихо, приховуючи свої симптоми стресу для того, щоб пристосуватися до свого середовища та як найменше виділятися серед нього. Вони страждають від внутрішньої боротьби, бо намагаються знайти і свою

власну ідентичність, і в той самий час пристосуватися до свого оточення. Тому обдаровані маскують свої страждання, щоб протидіяти своїй соціальній ізоляції. К.Петерсон також підтверджує, що страждання, які відчувають обдаровані, не є очевидними для інших, оскільки це відбувається переважно в душі. Він також звертає увагу на техніку дистанцювання обдарованої особистості від інших, тому що обдаровані бояться, що їх оточення відвернеться від них, якщо дізнається, якими вони є у насправді.

Отже, ми бачимо що, багато провідних закордонних дослідників природи обдарованості вважають, що неважливо яким чином буде поводити себе обдарована особистість – чи підлагоджуватись під своє оточення, чи дистанціюватись від нього, вона страждає від самотності та своєї несхожості з домінантною культурою.

Незвичайні здібності обдарованої особистості, як правило, викликають негативну реакцію в її оточенні, починаючи від м'якої амбівалентності до прямої ворожнечі. Їхня поведінка, якщо вона не змінюється соціальним контактом, може залишатися винятковою для норми домінантної культури, і тому витісняє їх із суспільства. Врешті-решт така модифікація до культурної норми призводить до гальмування своїх здібностей та свідомо занижених успіхів і досягнень. Р.Суботнік стверджує, що талант таких особистостей є втраченим, тому що творчими здібностями талановитих студентів не плекаються, а також тому що вони змушені маскувати свою обдарованість на користь соціального прийняття. Крім того, Х.Гарднер вказує на те, що обдаровані є особливо вразливими та схильні до депресії та самогубства, що є прямим результатом їхніх труднощів взаємодії з соціумом. Негативні емоції, особливо ті, що викликаються ізоляцією та відторгненням, усамітненням і відмовою від себе та своїх талантів і здібностей можуть викликати різноманітні загрози для здоров'я людини. Ці висновки викликають серйозне занепокоєння щодо соціальної взаємодії обдарованих. Як показано у прикладах видатних світових дослідників, найпростіший спосіб маскувати свій талант це послідовна недостатня академічна успішність. На

жаль, універсально узгодженого тлумачення недостатньої академічної успішності на цей час не існує. Загалом ця недостатність вимірюється різницею результатів між оцінкою I.Q. обдарованого студента із меншинної групи та загальної оцінки класу, або різницею між їхніми оцінками у тестах та класної роботи. Ми бачимо, що в основному недостатня академічна успішність виявляється у розбіжності між здібностями обдарованого студента та його досягненнями.

Існує припущення, що обдарований студент повинен отримувати високі результати в усіх наукових сферах і це є однією з довготривалих проблем для обдарованих особистостей. Враховуючи те, що талант може проявлятися лише в одній області, обдарованість, як очікується, повинна досягати успіхів у всьому. Однак, не існує ніяких припущень, що здатність і досягнення повинні бути ідеально співвіднесеними.

С.Річерт розширив критерії, коли внесла до них не тільки академічну область, але й ще чотири області, які необхідні для прояву обдарованості: уміння, творчість, продуктивність та таку категорію, як мотивація-емоції. Але ж знову рівень очікуваної продуктивності вимірюється порівняно з дійсною продуктивністю, та не вказується, як ці області можна було б виміряти.

Б.Керр запропонував три гіпотези, що пояснюють поняття недостатньої академічної успішності. Перша є дуже простою та полягає в тому, що результати оцінки I.Q. не є правильними. Тому, коли вони порівнюються з іншими балами студента, спостерігається постійний розрив між очікуваними здібностями та продуктивністю. Друга гіпотеза полягає в тому, що студент є "учнем у шафі", який має мотивацію вчитися вдома, але не виявляє високої продуктивності у класі. Третя гіпотеза полягає в тому, що студент просто нудьгує під час повторювання матеріалу або вивчення матеріалу, що не є цікавим на занятті, але дуже радий показати ступінь своєї здатності виконуючи тест на I.Q., або тест на знання матеріалу з предмету тестування.

М.Гросс стверджує, що коли обдаровані студенти роблять вибір чи то на користь досягнення прийняття в середовищі, чи то на користь маскування, все

це є причиною їхньої недостатньої академічної успішності. Також він вказує на те, що цією проблемою є не асинхронність обдарованого студента, а реакція інших на їхні властиві відмінності. Реакції їхніх однолітків тільки ще більше впливають на недостатню академічну успішність обдарованих студентів та перешкоджають успішним груповим взаємодіям, коли обдарований студент намагається вписатися в своє оточення.

Д.Форд і Б.Харріс стверджують, що люди з меншинних культур повинні перетворювати себе на громадян середнього класу, щоб досягти успіху. Вони пояснюють, що недостатня академічна успішність є актом маскуванню своєї обдарованості. У той самий час такі студенти визнають, що відмова від своєї культурної ідентичності для досягнення кваліфікованого успіху, а саме стати громадянином середнього класу, є занадто високою ціною, яку платять окремі обдаровані особистості. Тому обдаровані із культурних меншин почувають себе вдвічі інакшими, один раз за своїм культурним або іншим походженням, а в другий за своєю обдарованістю, що надає їм ще більше підстав для недостатньої академічної успішності.

Д.Деліль та С.Бергер вважають, що причиною недостатньої академічної успішності обдарованих студентів з меншинних груп є вибір між академічними досягненнями та прийняттям в своєму середовищі. Вони стверджують, що це пов'язано з поняттям свого розвитку, оскільки студенти вже бачать себе як невдах, тому вони не намагаються досягти високого рівня взагалі. Негативне сприйняття обдарованих студентів із меншинних груп пов'язано з дефіцитним уявленням про культуру цих групи, у тому числі нижчих соціально-економічних груп та також демонструє зв'язок між дефіцитом точки зору та очікуванням вчителя.

Існує багато дебатів про групування студентів, особливо обдарованих студентів, які виходять з твердження, що таке угруповання є елітарним. Але ж вони не мають припущень, що такі студенти можуть емоційно страждати під час такого гетерогенного групування. К.Роджерс, наприклад, заперечує елітарну позицію щодо групування і називає її суто емоційним питанням.

Дослідження М.Гросса, Е.Філдера, Р.Ланге і С.Вейнбрєннера свідчать про те, що угруповання обдарованих учнів підвищує їхню самооцінку та емоційний розвиток.

Є багато звинувачень з приводу недостатньої академічної успішності обдарованих студентів з меншинних груп. Одні стосуються вчителів, тому що ті мають низькі очікування та упереджено ставляться до студентів із меншинних груп, покладаючись на думку, що такі студенти скоріш за все не будуть мати високих успіхів та досягнень. Інші стосуються батьків таких студентів, які не цікавляться розвитком своїх дітей та не забезпечують відповідне середовище, яке є необхідним для розвитку унікальних талантів та здібностей. Треті звинувачують уряд, який не витрачає достатньо коштів на розвиток обдарованої особистості, або робить це не належним чином. Одне є цілком зрозумілим – усі повинні працювати разом для досягнення спільної мети.

Висновки за результатами дослідження. Відповідальність за розвиток студентів з винятковими здібностями із меншинних груп повинна бути розділеною між багатьма секторами суспільства та рівнів влади. Батьки, освітяни та держава мають спільно плекатись проблемою обдарованих студентів із меншинних груп. Результатом такої сумісної роботи стануть оновлені програми ідентифікації обдарованих та нова відомча політика щодо забезпечення освітніх потреб обдарованих та надання їм рівних можливостей, що лежить в основі демократичного суспільства.

A.Y.Skyrda (Senior Lecturer of Language Training Department)

State Higher Educational Institution «Donetsk National Technical University»

Academic underachievement as a result of masking giftedness of the students in minority groups in Australia

A gifted person may have experience or views that are beyond the prevailing social norm. First of all, this refers to minority groups. Their representatives may be personalities from cultural or religious groups, the disabled, etc. However, the literature does not support the assumption that there are gifted students among them.

Moreover, experience that is different from the dominant culture is considered to be unacceptable. At the same time, there is little evidence in the scientific literature about the culture of giftedness of these groups. The academic underachievement of gifted students from minority groups is caused by their choice between academic achievements and acceptance in their environment. It is argued that it is due to the concept of their development, since students already see themselves as losers, they do not strive for a high level at all. Negative perceptions of gifted students from minority groups are related to the lack of ideas about the culture of these groups, including the lower socio-economic groups, and also show the relationship between the deficit point of view and the expectations of the teacher. There is an assumption that gifted students have to acquire high results in all scientific fields and it is one of the long-term problems for gifted individuals. Taking into account that talent can only be shown in one area, giftedness is expected to succeed in everything. However, there is no assumption that abilities and achievements should be perfectly correlated. The people from minority cultures have to turn themselves into middle class members in order to succeed. They explain that lack of academic success is an act of masking their talent. However, at the same time such students recognize that the refusal from their cultural identity in order to achieve a qualified success, i.e. becoming a member of the middle class, is a price which is too high. Therefore, the gifted from cultural minorities feel in different ways twice, first, because of their cultural or other background, and then because of their giftedness, which gives them even more grounds for academic underachievement. There are many accusations because of academic underachievement of gifted students from minority groups. Some relate that to teachers because they have low expectations and are biased against students from minority groups, which is based on the belief that such students highly unlikely will have success and achievements. The second concerns the parents of such students who are not interested in the development of their children and do not provide the appropriate environment which is necessary for the development of unique talents and abilities. The others accuse the government that does not spend enough money on the development of a gifted person, or does not spend it in a proper way. One

thing is quite understandable – they all should work together to achieve a common goal.

Key words: *gifted, talented, identification, academic underachievement, minority group, masking*

А.Е.Скирда (старший преподаватель кафедры языковой подготовки)
Государственное высшее учебное заведение «Донецкий национальный
технический университет»

Недостаточная академическая успеваемость как результат маскировки одаренности среди студентов групп меньшинств в Австралии

Причиной недостаточной академической успеваемости одаренных студентов из групп меньшинств является выбор между академической успеваемостью и принятием в своей среде. Считается, что это связано с концепцией их развития, поскольку студенты уже считают себя неудачниками, они вообще не стремятся к высокому уровню успеваемости. Существует предположение, что одаренный студент должен получать высокие результаты во всех научных сферах. Однако, не существует никаких предположений, что способность и достижения должны быть идеально соотношенными. Отрицательное восприятие одаренных учеников из групп меньшинств связано с отсутствием представления о культуре этих групп, включая более низкие социально-экономические группы, оно также демонстрирует связь между дефицитной точкой зрения и ожиданиями учителя.

Ключевые слова: *одаренный, талантливый, идентификация, недостаточная академическая успеваемость, группа меньшинств.*

Література

1. Archambault F., Westberg K., Brown S., Hallmark B., Zhang W., & Emmons C. Classroom practices used with gifted third and fourth grade students. // Journal for the Education of the Gifted. – 1993. – P. 13-28 [in English].
2. Braggett E.J., & Moltzen R.I. Programs and practices for identifying and nurturing giftedness and talent in Australia and New Zealand. // International

Handbook of Giftedness and Talent (2nd ed.). Oxford: Elsevier Science. – 2000. – P. 7-8 [in English].

3. Clinkerbeard P.R. & Kolloff P.B. Ten suggestions for including gifted education in pre-service teacher education. // The Teacher Educator. – 2001. – P. 214-218[in English].

4. Collins J. The Education of Gifted and Talented Children. Senate Employment, Workplace Relations, Small Business and Education References Committee. Canberra: AGP. – 2001. – P. 3-4 [in English].

5. Gross M. Exceptionally gifted children. London & New York: Routledge. – 2004. – P. 16-18 [in English].

6. Taylor T. & Milton M. Preparation for teaching gifted students: An investigation into university courses in Australia. //Australian Journal of Gifted Education. – 2006. – P. 15-22 [in English].

7. Van Tassel-Baska J. Gifted programs and services: What are the non-negotiables? Theory into Practice// Journal for the Education of the Gifted. – 2005. – P. 90-97 [in English].

8. Westberg K., Archambault F., Dobyys S., & Salvin T. The classroom practices observation study. // Journal for the Education of the Gifted. –1993. – P. 29-56 [in English].